

4 SIRA NO'LU VERGİ BEYANNAMELERİNİN SERBEST MUHASEBECİ VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLERCE İMZALANMASI HAKKINDA GENEL TEBLİĞ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK KANUNU (*)
Tebliğ grubu	VERGİ BEYANNAMELERİNİN SERBEST MUHASEBECİ VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLERCE İMZALANMASI HAKKINDA GENEL TEBLİĞLER
Sayı	23034
Tarih	29.06.1997
Sıra no	4

I - AMAÇ

Bilindiği üzere; işletmelerde faaliyetlerin ve işlemlerin sağlıklı ve güvenilir bir şekilde işleyişini sağlamayı, faaliyet sonuçlarını ilgili mevzuat çerçevesinde denetlemeye ve değerlendirmeye tabi tutarak, gerçek durumu ilgililerin ve resmi makamların kullanımına tarafsız bir şekilde sunmayı hedefleyen 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu 13/06/1989 tarih ve 20194 sayılı Resmi Gazete'de, yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanunun 2 nci maddesinde serbest muhasebeci ve serbest muhasebeci mali müşavirlerin yetkilerinin düzenlenmiş olmasına rağmen, mali sorumlulukları Kanunda yer almamıştır.

Kanunun 2/A-a bendinde muhasebecilik ve mali müşavirlik mesleğinin konusu, diğer işlemlerin yanında "gerçek ve tüzel kişilere ait teşebbüs ve işletmelerin; genel kabul görmüş muhasebe prensipleri ve ilgili mevzuat hükümleri gereğince, defterlerini tutmak, bilanço, kâr-zarar tablosu ve beyannameleri ile diğer belgelerini düzenlemek ve benzeri işleri yapmak" olarak ifade edilmiştir.

Serbest muhasebeci ve serbest muhasebeci mali müşavirlerin, (Tebliğin bundan sonraki bölümlerinde meslek mensupları olarak anılacaktır.) bu işlemlerinden dolayı ortaya çıkacak mali sorumluluğu ise 06/07/1994 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4008 sayılı Kanunla Vergi Usul Kanununa eklenen mükerrer 227 nci madde ile hüküm altına alınmıştır. Buna göre, vergi beyannamelerinin 3568 sayılı Kanuna göre yetki, almış meslek mensupları tarafından da imzalanması mecburiyetini getirmeye Bakanlığımız yetkili kılınmıştır. Bu suretle, beyannameyi imzalayan meslek mensupları, imzaladıkları beyannamelerde yer alan bilgilerin defter kayıtlarına ve bu kayıtların dayanağını teşkil eden belgelere uygun olmamasından dolayı ortaya çıkan vergi ziyaına bağlı olarak

salınacak vergi, ceza ve gecikme faizlerinden mükelleflerle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulacaklardır. Bir başka deyimle, 3568 sayılı Kanunla meslek mensuplarına verilen yetkilere ilişkin mali sorumluluk, Vergi Usul Kanununun mükerrer 227 nci maddesi ile düzenlenmiş bulunmaktadır.

Anılan madde ile vergi beyannamelerinin 3568 sayılı Kanuna göre yetki almış meslek mensupları tarafından da imzalanması mecburiyetini getirme, bu mecburiyeti beyanname çeşitleri, mükellef grupları ve faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrı uygulatma ve söz konusu uygulamalara ilişkin usul ve esasları belirleme hususlarında Bakanlığımıza yetki verilmiştir. Bu yetkiye dayanılarak, vergi beyannamelerinin, 3568 sayılı Kanuna göre yetki almış meslek mensupları tarafından da imzalanması mecburiyetine ilişkin usul ve esaslar bu Tebliğle belirlenmiştir.

II - KAPSAM

A) İmzalatma Kapsamındaki Mükellefler

Kurumlar vergisi veya ticari, zirai ve mesleki kazancı nedeniyle gerçek usulde vergilendirilen gelir vergisi mükelleflerinden, 1997 yılı aktif toplamı 200 milyar ve net satışlar toplamı 400 milyar lirayı aşmayanlar, 1998 yılına ilişkin yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerini 3568 sayılı Kanuna göre yetki almış meslek mensuplarına imzalatmak zorundadırlar. Bu zorunluluk, takip eden yıllarda Bakanlığımızca belirlenecek yeni hadleri aşmayan mükellefler için geçerli olacaktır. Söz konusu hadlerin Bakanlığımızca belirlenmemesi halinde, bu hadler, her yıl Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca, tespit edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanacaktır. Yukarıdaki hadlerin tespitinde adi ortaklık ve kolektif şirket ortakları için bu işletmelere ait aktif ve net satışlar toplamı gözönünde bulundurulacaktır. Bir önceki yıl aktif veya net satışlar toplamı yukarıda belirtilen hadleri aşan mükellefler ise, beyannamelerini 18 sıra numaralı "Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Genel Tebliği" hükümlerine göre yeminli mali müşavirlere tasdik ettireceklerdir. Bu hadlerden birisinin aşılması, beyannamelerin yeminli mali müşavirlere tasdik edilmesi için yeterli olacaktır. Bu Tebliğ kapsamına giren mükellefler diledikleri takdirde, yıllık gelir veya kurumlar' vergisi beyannameleri ile eklerini ilgili Tebliğ hükümleri çerçevesinde yeminli mali müşavirlere tasdik ettirebileceklerdir. Bu durumda sadece anılan Tebliğ hükümleri geçerli olacaktır.

B) İmzalatma Kapsamı Dışındaki Mükellefler

1998 yılı vergilendirme dönemiyle ilgili olarak;

1 - İkinci sınıf tacirlerden;

a) Alım satım veya imalat faaliyetinde bulunanlardan bir önceki yıl satışlarının tutarı 7 milyar lirayı,

b) Yukarıda yazılı olanlar dışındaki işlerle uğraşanlardan bir önceki yıl gayrisafi iş hasılatlarının tutarı 3,5 milyar lirayı,

2 - Zirai kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilen çiftçilerden bir önceki yıl hasılatları tutarı 7 milyar lirayı,

3 - Serbest meslek faaliyetinde bulunanlardan bir önceki yıl gayrisafi, hasılatları tutarı 5 milyar lirayı, aşmayanlar ile,

4 - Bu hadlere bakılmaksızın noterler,

beyannamelerini imzalatmak zorunda değildirler.

Sözkonusu hadlerin takip eden yıllarda Bakanlığımızca ayrıca belirlenmemesi halinde, bu hadler, her yıl Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca tespit edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanacaktır.

C) İmzalatma Kapsamındaki Beyannameler

Tebliğin II/B bölümündeki hadleri aşan, ancak II/A bölümündeki hadlerin altında kalan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine ait yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri ile muhtasar beyannameler ve katma değer vergisi beyannamelerinin 3568 sayılı Kanuna göre yetki almış meslek mensuplarına da imzalatılması zorunludur.

Yıllık gelir vergisi beyannamesinde ticari, zirai veya mesleki kazanç yanında başka unsurlardan elde edilen gelir bulunması halinde imzalatma mecburiyeti ve buna ilişkin sorumluluk, bu gelir unsurlarıyla sınırlıdır.

D) İmzalatma Kapsamı Dışındaki Beyannameler

Yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri ile muhtasar beyannameler ve katma değer vergisi beyannameleri dışında kalan beyannamelerin meslek mensuplarına imzalatılması zorunluluğu bulunmamaktadır. Keza, gelirleri ücret, gayrimenkul sermaye iradı menkul sermaye iradı ile sair kazanç ve iratlardan oluşan gelir vergisi mükelleflerine ait beyannamelerin imzalatılması zorunlu değildir.

III - BEYANNAMELERİNİ İMZALATMAYAN MÜKELLEFLER HAKKINDA YAPILACAK İŞLEMLER

Bu Tebliğ hükümlerine göre beyannamelerini meslek mensuplarına imzalatmaları gerektiği halde imzalatmayan veya bu Tebliğin IV. bölümünde belirtilen esaslara uyulmaksızın imzalatan mükellefler hakkında, Vergi Usul Kanununun ilgili hükümlerine göre cezai işlem yapılmakla birlikte; fiil aynı Kanunun 30 uncu maddesine 4008 sayılı Kanunla eklenen 8 numaralı bent uyarınca re'sen takdiri gerektirdiğinden, durum vergi dairelerince takdir komisyonuna intikal ettirilecektir. Ayrıca, söz konusu mükelleflerin öncelikle incelenmesine özen gösterilecektir.

IV - BEYANNAMELERİ İMZALAYACAK MESLEK MENSUPLARI VE SORUMLULUKLARI

Mükelleflerin beyannameleri, kendilerine 3568 sayılı Kanunun 2/A-a maddesinde belirtilen hizmetleri bir bütün olarak fiilen veren meslek mensupları tarafından imzalanacaktır.

Beyanname imzalayan meslek mensuplarının imzaladıkları beyannamelerle ilgili olarak herhangi bir rapor yazmalarına gerek bulunmamaktadır.

Meslek mensupları, mükellef tarafından kendilerine ibraz edilen belgelerin, Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ile genel muhasebe kurallarına uygun ve doğru olarak yasal süresi içinde, kanuni defterlere kaydedilmesinden ve mali tablolara aktarılmasından sorumludurlar. Meslek mensupları, bilerek kullandıkları veya harici araştırmayı gerektirmeden sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı olduğu anlaşılabilen belgelerden de sorumlu olacaklardır. Miktar veya tutar itibariyle işletmenin faaliyet konusu veya iş hacmiyle mütenasip olmayan belgeler ile ticari örf ve teamüle uygun olmayan belgeler, meslek mensuplarının sorumluluğu kapsamındadır. Böyle bir belgenin varlığı halinde, meslek mensupları, bunun doğruluğunun tespitini mükelleften isteyebilirler. Mükellefin bir tespitte bulunmaması veya bu konuda meslek mensubunun ikna olmaması halinde, keyfiyet, meslek mensubunca beyanname verme süresi sonuna kadar ilgili vergi dairesine yazılı olarak bildirilecektir. Bu bildirimle birlikte meslek mensubunun sözkonusu belgelere ait sorumluluğu ortadan kalkacaktır.

Sorumluluğun tespitinde, yukarıda belirtilen sorumlulukla bağlantılı olarak ortaya çıkan vergi ziyaının varlığı yeterli olacaktır. Örneğin, sehven dahi olsa yevmiye defterinde yer alan bir toplamı yanlış aktararak veya bir yevmiye işlemini yanlış hesaba kaydederek vergi ziyaına sebebiyet veren meslek mensubu ziyaa uğratılan bu vergi, ceza ve gecikme faizlerinden mükellefle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu olacaktır.

Meslek mensupları, beyannamelerini imzaladıkları mükelleflerce ibraz edilen belgelerde yer alan bilgilerin kanuni defterlere ve defterlerdeki bilgilerin mali tablolara uygunluğunun yanı sıra, beyannamelere eklenen temel mali tablolarda yer alan ve Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğine göre belirlenen Dönem Kâr/Zararı'nın doğruluğundan da sorumludurlar,

Meslek mensuplarının sorumlulukları kapsamına giren yukarıda belirtilen işlemlerden dolayı bir vergi ziyayı ortaya çıktığı takdirde, beyannameyi imzalayan meslek mensubu, ziyaa uğratılan vergi, ceza ve gecikme faizlerinden mükellefle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu olacaktır.

Diğer taraftan, Vergi Usul Kanununun 346 ncı maddesinde bir mükellefi veya vergi sorumlusunu kaçakçılık yapmaya azmettirme fiilleri için mükellefe veya sorumluya uygulanacak cezanın aynen uygulanacağı, aynı Kanunun 347 nci maddesinde ise kaçakçılık olduğunu bildiği bir fiilin işlenip tamamlanmasını fiili ile kolaylaştıranlara bundan ayrı bir menfaat gözetmediği takdirde bu fiiller için Kanunda belirlenen cezaların dörtte birinin kesileceği hüküm altına alınmıştır. Yukarıda belirtilen sorumluluklar, mükellefin beyannamesini imzalayan meslek mensubu için de geçerli bulunmaktadır.

Beyanname ve eklerini yeminli mali müşavirlere tasdik ettiren mükelleflere ait muhasebeye ilişkin işlemlerin ruhsatlı meslek mensuplarınca yerine getirilmesi durumunda, sözkonusu meslek mensupları da yaptıkları işlerden bu Tebliğle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde sorumludurlar. Bu sorumluluk, ayrıca tasdiki yapan yeminli mali müşavirin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

V - MÜŞTEREK VE MÜTESELSİL SORUMLULUĞUN TESBİTİ

A) Denetim Elemanlarınca Yapılacak İşlem

Vergi Usul Kanununun 135 inci maddesinde sayılan vergi inceleme elemanlarınca yapılan incelemeler neticesinde bir matrah farkı ortaya çıktığı takdirde, denetim elemanları, beyannameyi imzalayan meslek mensuplarının sorumluluklarının tespitini yapacak ve raporlarında belirteceklerdir. Denetim elemanları, bulunan matrah farkı ile meslek mensubunun sorumluluğu arasındaki ilişkiyi ilgili meslek mensubunun bilgisine de başvurmak suretiyle inceleme raporlarında net bir şekilde ortaya koyacak ve bulunan matrah farkından meslek mensubunun sorumlu olup olmadığını açıklayacaklardır. Meslek mensubunun bu Tebliğle belirlenen sorumluluk çerçevesinde müştereken ve müteselsilen sorumlu olduğunun tespit edilmesi halinde, sözkonusu inceleme raporlarının onaylı birer örneği denetim elemanlarınca, meslek mensubunun bağlı bulunduğu vergi dairesine ve disiplin cezası yönünden de gereği yapılmak üzere meslek odasına ayrıca gönderilecektir. Bulunan matrah farkı üzerinden tarh edilen vergi ve buna ilişkin cezalarda uzlaşmaya varılmış veya tahsilatın yapılmış olması, raporların birer örneğinin meslek mensubunun bağlı bulunduğu odaya gönderilmesine engel teşkil etmeyecektir. Bu raporların ayrıca Bakanlığımıza gönderilmesine gerek bulunmamaktadır.

Ayrıca, vergi inceleme elemanlarınca, beyannameyi imzalayan meslek mensuplarının Vergi Usul Kanununun 346 ve 347 nci maddelerinde belirtilen sorumluluklarının olup olmadığı da tespit edilecektir.

B) Vergi Dairelerince Yapılacak İşlem

Müşterek ve müteselsil sorumluluğu vergi inceleme raporu ile tespit edilen meslek mensupları hakkında vergi dairelerince yapılacak takibat, vergi ve ceza tahakkukunun kesinleşmesinden sonra başlatılacak ve tahakkuku kesinleşen vergi ve cezanın tahsiline yönelik olacaktır. Sorumluluğu tespit edilen meslek mensupları ile ilgili takibat, bu meslek mensuplarının bağlı bulunduğu vergi dairelerince yerine getirilecektir.

VI - DEFTER TUTMA ÜCRETLERİ

İlgili yılda yayımlanan "Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Asgari Ücret Tarifesi"nde belirlenen defter tutma ücretleri, beyanname imzalama ücretlerini de kapsamakta olup, beyannameyi imzalayan meslek mensuplarınca beyanname imzalanması için ilave bir ücret talep edilmeyecektir.

VII - BEYANNAMELERİN VERGİ DAİRELERİNE VERİLMESİ

Meslek mensuplarına imzalatırılan beyannameler, mükellefler veya vekili tarafından vergi dairesine bizzat verilecek veya posta ile taahhütlü olarak gönderilecektir. Ancak meslek mensupları, beyannamelerini imzaladıkları mükelleflerin adı-soyadı, bağlı bulundukları vergi dairesi ve vergi numaralarını içeren bir listeyi Mayıs ayının 15 inci günü mesai bitimine kadar kendilerinin bağlı bulundukları vergi dairesine vermek zorundadırlar. Bu listeler, meslek odasına kayıtlı olduğunu "Oda Kayıt Belgesi" veya "Oda Faaliyet Belgesi" ile belgeleyen meslek mensubu tarafından bizzat imzalanarak vergi dairesine yazı ekinde teslim edilecektir.

VIII - YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN TEBLİĞLER

23/2/1995 tarih ve 22211 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 sıra numaralı, 29/3/1995 tarih ve 22242 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2 sıra numaralı ve 25/12/1995 tarih ve 22504 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 3 sıra numaralı "Vergi Beyannamelerinin Serbest Muhasebeci ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerce İmzalanması Hakkında Genel Tebliğ"ler yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu tebliğ hükümleri, 1 Ocak 1998 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Tebliğ olunur.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026